

работници бждтъ, толко по-напрѣдъ щжтъ ся усъвршенствувать наши-ты работы за поминъкъ, и колко-то повече свѣстны хора ся появлявать, толко по-малко ще бжде зло-то. Хора-та не сж дяволе, нито ангеле, нито добытъкъ, нито звѣрове, нъ съ разумъ обдарены сътворенія, кон-то живѣжтъ въ дружество и могжтъ безкрайно да ся развивать и докарвать до съвршенство, ако имжтъ лесниж за това. Извършиваніе знаяніе-то у народа е негово усъвршенствуваніе, а усъвршенствуваніе-то е пжтъ, чрѣзь кой-то дружества-та бывать честиты и истинскы *людскы дружества*.

Хр. Г. Д.

ПРАВИЛА ЗА ТѢЛЕСНО УПРАЖНЕНИЕ НА УЧЕНИЦЫ.

Часто ся случва да чюе чловѣкъ нѣкон си у насъ да казвать: „Токо думать, че ученіе-то было добро нѣчто, ала погледай учены-ты момчета — оше си не дорастлы и вещь сж заприличяли на извѣхнжлы и пожлтѣлы старцы.“ Това е нанстина така, а друго-яче не може и да бжде, кога си помыслимъ, че дѣтца-та сж принудены, на примѣръ, отъ 6-тж си годинж да сѣдять на голы-ты и коравы столове, да напрѣгать духовнж-тж си силж, коя-то ся оживлява съ тщетж на вещественнж-тж имъ силж, а притова за тѣло-то ся не прави ничто. Ала за това не е криво ученіе-то, не е кривъ начинъ-тъ на ученіе-то. У просвѣщены-ты народы, гдѣ-то хора-та чрѣзь наукж-тж сж постигнали да знажтъ за всичко нѣчто, кое за что е, тѣлесно-то упражненіе въ училища-та имъ ся има така сжще за нужно както и Грамматика-та; зачто-то, чрѣзь него ученици-ти си дотѣкмывать колко-то вещественнж силж изгубвать отъ напрѣганіе духовнж-тж си силж.

Тѣлесно упражненіе или *гимнастика* е нужно за всякого, а особно за ученицы и отъ три-тѣ ряда училища, па и на малкы-ты помага: зачто-то съ него ся укрѣпява и оягчява здравіе-то, съ него младъ чловѣкъ придобыва силж да може да владѣе надъ чювственность-тж си; съ него ставя тѣло-то пржгаво и шетарно, и съ него добыва хубость и правилность.